

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előzetes ár :
Negyedévre 2 korona 50 fill. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
Görög-udvar,
hová a kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

A nagy temetés.

Bárki is mondjon mást : a magyar politikában nagy temetésre készülnek. Megszólaltak már a kétségbeesés hangjai, amelyek utolsó útjára kísérik a galád, perfid koalíciót, amely három éven át ránehezdedt közéletünkre s teljesen megbénította azt. Szólanak a harangok s a szomorú kongás zajába belevegyül most egy másik zürzavaros hang : amolyan rekedt nótázás, aminő kiballik a halotti tort tartó sirató emberek szójából.

Ezek csak konvencióból búsulnak a temetés előestéjén, tulajdonképpen pedig örvend a lelkük azon, hogy ravatalon van az, aki életében hatalmas ellenfelük volt. Nos, hát J u s t h Gyulák örülnek most a koalíció elmulásán s nagy vígan isszák a halotti toros kupából a mámorító áldomást.

Világosan látják, hogy itt van a koalíció feje fölött a végső ítelet minden istennyilás sustorgásával, borzalmas égenzengésével. A főbűnösök pillanatra viszszatekintenek a lelkiismeret villámlásának fényénél a hároméves multba s gyalázatos, csúfos vesztük följámsérének megrendítő tudatában sóhajtnak :

— Dies irae, dies ilia . . .

De csak pillanatra zeng ajkukon a bűnök beismerésének szomorú hangú zsolozsmája. A következő percben már a menekülés jut eszükbe s azon török a fejüket, hogyan kellene a csúfos gyalázatból magukkal együtt megmenteni a veszendőbe ment hatalmat. Nagyon kevés volt ugyan a reményük arra, hogy visszaszereznék a koalíció elveszített parádcsomát, de kétségbeesett erőlködéssel rugaszkodtak neki az önmentés munkájának. S mikor látták, hogy kísérletük nem sikerül, kiadták a jelszót a sirató házbán :

— A veszett fejszének legalább a nyelét mentsük : hadd legyen függetlenségi kormány, néhány szabadelvű politikusnak, mint a király bizalmi emberének elfogadásával.

Azonban a függetlenségi pártot sem lehet többé föltámasztani. Hiába mondják az álmissziások, Jairus leányának :

— Leányom, mondom neked, kelj föl ! A csoda nem ismétlődik újra, a halotti leányzó nem ébred föl a ravatalon.

A függetlenségi pártra is el lehet mondani az alföldi magyar paraszt szavával, hogy lóg rajta a patkó. Olyan kovács pedig nem adódik a politika berkeiben, aki a lehullott negyvennyolcas

patkót rá tudná verni még egyszer a lenyirt sörenyű oroszlanok talpára. És mégis vannak olyanok, akik nagyban bízakodnak K o s s u t h Ferencnek patkoló szakértelemében.

A Kalevalából előkerekedett naiv alakok tehát egyre biztatják Kossuth-lmarinen apót : üssön patkót a haladó szürke lábára.

Azt hiszik a jámborok : mindjárt meg volna patkolva a haladó számár, ha olyan kabinet kerekednék, amelynek élén K o s s u t h állana. A honatyjának vezérsége nyomban 48-as lovaggá ütné a kabinet valamennyi tagját.

Milyen naivul perfid okoskodás ez ! Hiszen sohasem csináltak Magyarországon aulikusabb politikát, mint amióta K o s s u t h bekerült a politika berkeibe. Hiszen ma már azt is a vezér ellen való igazatnak minősítik, ha a párt egy része rendületlenül ragaszkodik az önálló banknak 1911-ben való föllállításához. Am szerintük az nem von le semmit a függetlenségi jellegből, hogy a vezér abba a kellemetlen helyzetbe jutott volna, — a legjobb esetben is — hogy a császár kezéből fogadja el a kabinet alakítására való megbízást.

A legutolsó pillanatban, amikor L u k á c s megbízatása került előtérbe, K o s s u t h a kétségbeesés vad energiájával próbálkozott megoldani a nagy föladatot, hogy pártja fölött való régi hatalmát visszaszerezze. Kiadta a jelszót az utolsó pillanatban :

— A haza üdve érdekében meg kell nyugodni benne, hogy hatvanhetes politikuskok, mint a király bizalmi ember helyet foglaljanak a „t i s z t a f ü g g e t l e n s é g i” kabinetben.

Es a miniszterelnöki sajtóiroda ötszáz szavas táviratokat röpitett vasárnap virradóra a vidék függetlenségi lapjaihoz, ezt a jelszót hangoztató vezércikkül.

A legtöbb helyen késve érkezett meg a földadott távirat : lemaradt a vasárnapi lapból s a kuruc hazafiak nagy bánatára kedden reggel már nem volt aktuális.

A mentés nem sikerült, de azért K o s s u t h a nemzet vezére. Ő mondja, ő állítja és hangoztatja. Ezen a címen ellentmondást nem tűrő abszolút behódolást követel. Mennyire változnak az idők és azokkal a vezérek.

Valámikor Deák Ferenc volt a vezér, ő irányította a magyar politikát. Ő azonban sohasem mondta azt magáról, hogy ő a haza bölcsje, a nemzet

vezére. E helyett kezébe vette a Corpus Juris t s a szent törvényre hivatkozva, kimutatta abból a nemzet igazát. És imponált az osztráknak és szereték, csodálták idehaza. Működéséből az a konklúzió kerekedett ki : ő a haza bölcsje.

K o s s u t h n á l ez megfordítva történt. Ő eleve hirdette magáról a Deák működésénél kialakult konklúziót és föltétlen meghódolást követelt magának.

Most azonban vége a hősök isteni színjátékának, itt a nagy temetés. Sirba dőlnek a nagyok, a vezérek, a haza bölcsjei s a kendőzött ideálok. Es a kicsinyes tülekedésekre, személyes apró intrikákra ráborul a feledés sötét fellegének kárpitja.

A jövendő történetírója pedig, amikor megemlékezik erről a korszakról, alighanem így kezdi a szomorú históriát :

— Olyan korszakról kell most megemlékeznünk, amelyben kiveszett minden erkölcs az országból, amelyben a személyek bűnös kultusza, önző érdekek hajhászása eddig nem tapasztalt erővel nehezdedt a nemzetre. . . (K. D.)

Itt van a bécsi parancs. Tegnapi hosszú szünet után ismét összeült az ország függetlenségi párt, hogy tanácskozzék a saját — magatartása és állásfoglalása fölött. Már régen nincs tisztában a párt önmagával ezeket nézve. Amit intéző bizottsága, közben intézte, azt mind rosszul intézte — marakodásokkal fűszerezve. Intétek viharokat, botrányokat, fölfordulásokat. Legutóbb ott tartottak, hogy — szótartó intéznek a nemzethez, de ezt még csak meg sem fogalmazták. De a válság, melynek ördögét ez a híres-nevezetes intéző bizottság a falra festette, annyira komoly lett, az s ó r d ó g y a szepen megjelent L u k á c s László személyében, hogy most azután csakugyan van mit intézni a függetlenségi pártban. El kell intézni, még pedig amint Bécs parancsolja — gyorsan, azt az élére állított kérdést, hogy belemennek-e a Lékács-kabinetbe vagy nem? A politikai hastáncnak vége. Nyilatkozni kell. Elfogadják-e L u k á c s kezéből a hatalom kenyerét, úgy, amint Bécs szeli, amint L u k á c s osztja ki, vagy inkább eszik az ellenzék vékony, száraz kenyérét, amelyről már úgy elszoktak az éhes kuruc-gyomrok.

Ezt a dilemmát, amelynek ismét gyönyörtelen kifejelett békealakzatja van, ezt kellett tegnap lenyelnie a függetlenségi pártnak. Ha valaki azt hiszi, hogy ettől a tanácskozástól, amelyet a pártelnök K o s s u t h Ferenc hívott egybe, valami meglepetést lehet

várni, valami erős gerincű, magyar, nemzeti szempontokból álló elhatározást, ha van még valaki, aki ilyen várakozással lesi a függetlenségi párt akár intéző bizottságának, akár egyetemének ülését úgy az csak egy teljesen tájékozatlan idegen lehet. Valami külföldi ekzotikus alak, sőt egyenesen csak egy cszimó lehet. Mert csak azok nem tudják, de lehet, hogy már ezek tudják, hogy itt már semmi másról nincs szó, csak arról: ki legyen miniszter és ki ne. Az egész pakli erre van keverve. A függetlenségi párt harakirje csak ezért történik. Az egész válság problémája az, hogy hány miniszteri tárcát tudnak szét osztani egymás közt. Hogy darabont-kézből kapják-e vagy nem, az mindegy. Kossuth kétségkívül Lukács csalís hajlandó összeköttetésben lépni, Justhék pedig már összeköttetésben is vannak a homó régiszszal. Hogy itt a függetlenségi eszme teljes lejtárását rendezi Bécs és hogy olyan embernek adott a király messzemenő meghatalmazásokat, aki annyira őszinte barátja a függetlenségieknek, hogy ha lehet velük, ha nem lehet ellenük csinál kabinetet — az ma nem zavarja már a kedélyeket, nem haborgatja a véleményeket és nem sérti a függetlenségi párt politikáját.

Ha Lukács László a miniszterelnöki és a belügyminiszteri tárcát is átengedhet-e a száziabu és ezerkezű 48-as miniszterjelölteknek, akkor nem lenne elegendő kocsjia a magyar államvasútnak, hogy Bécsbe szállíthassa a függetlenségi párt által kiutalványozott hazát. Akkor ünnepet ültethetnek az ó szabadelvűek, mert már festett, mű-szurcaink sem lesznek. És mivel úgy halatszák, hogy Bécs nem ragaszkodik túlságosan ahhoz, hogy a Lloyd-kiubból volt politikus legyen a belügyminiszter, tehát szinte kétségtelen, hogy ez esetben mit határoz a függetlenségi párt. Meglapiást behódolást és osztokodást. Ez volna üléis napirendje. És még valami. Véget érne az alarcos bal. A különböző csoportok összekerülnének. És ettől fogva megint csak kétféle vezérei lennének az országnak: akik már voltak miniszterek és akik lesznek miniszterek. A legközelebbi válságig pedig Lukács László szeparátóban folya a mulatozás és ivás — nemzet bőrére. Ezt intéznék most el a függetlenségi párt, tökéletesen, végérvényesen és — undorítóan, hacsak Kossuth és Apponyi tegnap nem állottak erőlyesen a sarkukra és el nem utasítottak végre maguktól egy encrigikus lépéssel a bankterrorizmust.

A városok takarékpénztára.

Már jó ideje, hogy a városok országos kongresszusa kimondta a Városok Országos Takarékpénztára megalakulását. Nagy lelkesedés közepette tettek fogadalmat a városok emberei arra, hogy megcsinálják a bankjukat 10 millióval, főleg a községi kölcsönzlet lebonyolítására. Ha a lelkesedésből meg lehetne csinálni egy bankot, úgy ez a bank már bizonyosan létrejött volna. Csakhogy chez kevésbb lelkesedés, de inkább több pénz kell. Ez pedig nem igen akar gyülni. Nem volt tehát alapítatlan az a hír, amely arról tudott, hogy máris készen van a bank — fiaskója, amit sietve igyekeztek megcáfolni az érdekeltek, helyesebben egy érdekelt, a városok bankjának legfőbb tervezője és szervezője, Halász Lajos országgyűlési képviselő. A cafolatara egyébként a legesztantósbab feletlet A rad varosa adta meg, amely elhatározta, hogy nem vesz részt az alapításban. Nem vesz részt Debrecen

sem és valószínűleg ezt határozza majd el Kassai is, ahol szintén a bankellen fordult a hangulat. De lassuk csak, mennyi az addigi jegyzés. Körülbelül egy millió korona. Tehát még messze vannak a tervezett alapítokétől. És miért nem jegyeznek a magyar városok? Ennek az első és közvetlen oka az, hogy az alapítási tervezet — amely nemrég jelent meg — már maga is olyan, hogy a bank vezetésében nem a városoknak lenne domináló befolyása. Az az állítólagos fővárosi banksoport, amely az alapításban rész venne, öt milliót akarna átvenni a részvénytől, s ötvenné bizonnyára a fővezérlélet is, úgy, hogy a bank nem érné el a kívánt célt, hogy a vidéki városok hitelügyét függetlenítse a nagybankok akaratától és a sarcolásától. Más verzió szerint éppen a nagy bankokból kerülne ki az az ötmillió, amelyet nem a városok jegyzenének, éppen azokból a bankokból, amelyek ellen a városoknak ez a hitelintézete irányul. Emelegetnek még külföldi tőkét is, hogy (megint állítólag) ez adna a hiányzó ötmilliót. Mi, kevésbé optimisták és pénzügyi dolgokban teljesen gyakorlati alapokra helyezkedő emberek nagyon jól ismerjük az ötmilliósi külföldi pénzeket. Még ipari vállalatok számára is nehezen lehet pénzt kitérselni a külföldről, pedig ott tálcán viszik elébe a szubvenciót. De micsoda nagy jövedelmezőséggel biztat a városok hitelintézetébe fektetett tőke. Biztat-e olyanal, amely nagyobb, mint az, amelyet otthon elérhet a francia pénzével? Ezekre mind nemmel kell válaszolnunk.

Nézünk már most, milyennek az esélyei a bank prosperitásának abban az esetben, ha sikerül összehozni a tíz milliót, ami ma, amint mondtuk, fölötté kétséges. A bank alapítókéje 10 millió korona lenne. Tegyük fel azt a furcsa esetet, hogy ha ezt az egész tőkét behelyezné a zálogélevél-, illetve értémbiztosítási alpa, akkor a törvény értelmében maximálisan ennek húszszorosát, azaz 200 millió koronát bocsáthatna ki kötvények formájában. Már pedig a szervezés és alapítás költségeire is ráenne az alapítóke egy része, forgó tőke is kell, amennyiben a bank esetleg másnemű üzletekkel is foglalkozna. De hát tegyük fel ismét, csak öt milliót helyezne be a biztosítási alpa és így 100 milliónyi kötvényt bocsáthatna ki. Elég-e ez az összeg? Maguk a városok emberei a magyar városoknak a közeli jövőben szükséges hiteleit háromszáz millióra teszik. Ezek csak új hitelek. Hol vagyunk azonban az eredeti tervtől, amely úgy proponálta a városok bankját, hogy az az eddigi adósságokat konvertálja. Egyedül Kecske m é t városának körülbelül 10—12 millió kellene ahöz, hogy konvertálja adósságait. Így hamar vége lenne a 100 milliónak. Már pedig a legtöbb város úgy számít, hogy abban az esetben, ha a konvertálás is bent lesz az új bank programjában, akkor járul hozzá. Ha azt a számítást vesszük alapul, amelyet Lukács Ödön nagyváradi városi tanácsnok kalkulált, meg lehet alapítani, hogy a bank anyagi ereje az új kölcsönökre sem elegendő.

Hatra van azonban egy még keményebb dió. Hogyan helyezi el az új bank a kötvényeit? Gondoljuk, hogy csak 100 millióforin szó. Azt látjuk, hogy régi, a külföldön ismert bankok csak nagy, hatalmas idegen összeköttetésre támaszkodva tudnak a külföldön címleteket eladni. De ugyszólván csak kedvező pénzügyi viszonyok idején. Már pedig mint a címletek fogyasztója csak a külföld jöhet számításba. — Itthon kire appellálna a városi bank? A publikumra, amely nincs, vagy talán a vidéki intézetekre, amelyre alig lesznek hajlandók ezekből a papirokból vásárolni. De igazság, ha ha nagyon kedvező arfolyamon kaphat a külföld ezekből a papirokból, olcsóbban, mint a nagy kibocsátó bankok címleteiből, kedvezőbb arfolyamon. És nagyobb kamatozású papirt kap. Akkor sem kell a külföldnek, mert az értékpapiroknak az a furcsa tulajdonságuk van, hogy akármilyen jó a bor, azt csak jó cégér

teszi kelendővé. Aztan meg, ha alacsony az arfolyam és magas a kamatlab, akkor a vidéki városok drágán kapnak kölcsönt. Drágábban, mint a nagy bankoknál. És akkor hol a vicc, akkor hogyan csinálnak olyan bankot, amely ocsóbb akar lenni a többieknél.

Még egyet. A zálogleveleknek a biztosítéka az ingatlan, míg a községi kötelezőké a községek jövedelme. A községi kötvények rendszerint ocsóbban is állanak, mint a záloglevelek. Es ez is latba esik, ez még kedvezőtlenebbul befolyasolja a plaszirozast.

Ha már elől nem cselekedtük, megteszük most es kijelentjük, hogy semmiféle animozitás nem vezet bennünket a városok bankja ellen. Sőt nagyon rokonszenves nekünk az a mozgalom, amely a magyar községi hitelügyet függetleníteni akarja. De ezt a kísérletet, amely expozében, fölvoiasokban és direkt erre az alkalomra írt könyvekben nagyon szépen fest, teljesen komolytalanunk látjuk. Sajnálnók, ha egyesek törtető ambíciója kedvéért mérszárszékre vinék a pénzüket a magyar városok. Azt a pénzt, amely a közé, mindnyajónké.

Ujdonságok.

Szentes, 1909. július 1.

— Egyházközségi közgyűlés. A szentesi evang. egyházközség e hó 4-én (vasárnap) d. e. 10 óra kor rendkívüli egyházi közgyűlést tart, melyen a népiskolai tanítói állást rendes választással véglegesen be fogja tölteni és a melyre az egyházközség minden érdeklődő illetékes választó tagját tisztelettel meghívja az elnökség.

— A szamszerű termésbecslés nem szünik meg. Nem kis felűnést keltett a hír, hogy a földmivelésügyi miniszter beszűnteti a szamszerű termésbecslést, melyre pedig az országnak nagy szüksége van. Szinte hihetetlennek tetszett ez a híradás és tényleg meg is cafóitak illetékes helyről, kijelentvén, hogy a szamszerű termésbecslés elejtéséről szóló hír teljesen valótlan s hogy július 3-án már meg is jelenik a második szamszerű becslés. A termésbecslések pontosabbá tétele érdekében különben a győri kereskedelmi és iparkamara tervezetet dolgozott ki melyben szükségesnek jelzi, hogy a gazdasági évenként legalább háromszor — a kiadósi nyomtatványokon — jelentéseltérő kötelezessék a bevetett terület mennyiségéről és az elvetett termény minőségéről. Az első jelentést az őszi, a másodikat a tavaszi vetés, a harmadikat a kapas növények elültetése utan kellene beküldeni. Az első jelentés adatokat tartalmazna az őszi vetés területnagságáról s milyen terület milyen terményvel lett bevetve, a másodiknak a tavaszi vetésekre vonatkozó adatokon kívül tartalmaznia kellene a kifagyott, vagy másként használhatatlanná vált és kiszantott őszi területeket, végül a harmadiknak a kapas növények területét s a termények minőségét kellene fölűntetni s adatokat arról, a kifagyott, vagy kiszantott területek milyen terményekkel pótolattak. Ezen jelentések általános kimutatásba foglalását aztán a községi jegyzők vagy az országos statisztikai hivatal latna el. Papiron elég jól is a győri kamarának — különben nem új — eszméje. De a gyakorlatban szinte kivihetetlen. Eltekintve attól, hogy az így összegyűjtő 6 félmilliónyi kimutatás földolgozása olyan óriási munka, hogy azzal sem a jegyzőket, sem a statisztikai hivatalt megterhelni nem lehet, a községek a nélkül is ellenszenvvel fogadnák ezt az intézkedést, melyben valami adome-

lési akciót látta. Mar pedig adótárgyat letagadni — nemzeti virtus. Bizonys hát, hogy ezek a kimutatások nem lennének pontosak és így a célt velük elérni nem lehetne. Ellenben helyes dolog lenne a tudósítók számanak lényeges szaporítása, hogy egy-egynek kisebb területet kelljen figyelmével kísérnie. Így talán pontosabb becsléseket kaphatnánk.

— **Háziipari szövetkezet Mindszentén.** Cicatricis Lajos dr. alispán huzamosabb ideje fáradozik azon, hogy a vármegye mindazon közszégeiben, melyekben eddig háziipari tanfolyamokat tartottak, vagy amelyekben a nép háziiparral már nagyobb mértékben már önmagától foglalkozik, — a háziipari készítmények jobb értékesíthetése érdekében háziipari szövetkezetek, esetleg közös munkaműhelyek alakuljanak. Mindszentén az üdvös eszme megvalósuloban van és az alispán közbenjárására, a földmívelésügyi miniszter épp most ajándékozta meg a létesítendő szövetkezetet egy, a vesszőfonásnál használatos, 180 korona értékű géppel. Az elmés szerkezetű gép már meg is érkezett, a község címére, Mindszentre.

— **A közüti törvény reformja.** A kereskedelmi miniszter véleményadásra vészt megküldötte a Magyar Gyáriparosok Szövetségének a közütiakról és vamokról szóló új törvénytervezetet. A javaslat közüti részére vonatkozólag a gyáriparosoknak óhajta az, hogy minél több és minél jobb utak szolgálják az ország gazdasági érdekeit és hogy a terhek méltányosan oszlanak meg a érdekeltég között és ne háritassanak egyoldaluan az ipar és kereskedelem vállaira és azt a kérelmet terjesztik a miniszter elé, hogy az úthálózi tervezetet bocsassa rendelkezésükre. A tervezett útdó emeléssel szemben a szövetségnek az az álláspontja, hogy valamely adóemelés az érdekeltégnek az utak kiépítésért viselni kell, de a tervezett adóemelés túlzotnak találja, miért is a szövetség javasolja, hogy végeleges állásfoglalás előtt a minisztérium az új adók eredménye alapján új számításokat ejtsen meg. A szövetségnek az volt az álláspontja, hogy új kövezetvamok ne engedélyeztessenek. Minthogy azonban a terv végrehajtása a varmegyék és varosok háztartásának rendelkezellensége folytán nehézségeket utközi: a javaslat a fokozatos megszüntetést kívánja törvénybe iktatni kimondvan, hogy ujonnan engedélyezendő vamszedési jogok érvényesége a törvény életbeléptétől számított 18 éven túl nem terjedhet. A vamszedési jog engedélyezése tárgyában az új javaslat érdemleges eljárás ir elő, melynek során a vámdíjak megallapításánál szerepet szán a kereskedelmi és ipari érdekeltégnek.

— **Védekezés esetleges aratósztrájk ellen.** Egy esetleges aratósztrájk meggátolására Dárányi Ignác földmívelésügyi miniszter az évbén is munkastartalékok szervezett, amely egyelőre négyezer munkásból áll és az állami birtokokon kapott alkalmazást. Július 1-en ezekhez még ezer munkás csatlakozik a Székelyföldről, akik permanenciában maradnak és ha valahol aratósztrájk ut ki, rögtön rendelkezésre állanak.

— **Agyonlőtte a férjét.** Szabics Imréné kísérő lakos kedden hajnalban azzal állt a rendőrlégénység szobájában az ügyeletes Dékány János rendőr elé, hogy tartóztassa őt le, mert agyonlőtte a férjét. A rendőr betegnek tartotta az asszonyt és

örizet alá vette, de egyben sietett is Szabicsék lakására, a IV. kerület, Vass-utca 22 számú házba, megtudni, mi igaz az asszony önvádából. Elővigyázatból odakérlette Lábos Endre dr. kerületi orvost is. Ahogy Dékány Szabicsék szobájába benyitott, Szabics Imrét az ágyban mozdatlanul feke a falnak fordulva találta, az ágy körül három kis gyerek sírt keservesen. Dékány mindenkélt megállapította, hogy Szabics hatán lőtt seb van, ezt és hogy a sérülés halálos, igazolta a közben megérkezett orvos is. A gyermekeket a házigazdánál helyezve el, a rendőr az esetről nyomban értesítette Jobban József rendőrhadnagyot, ez kihallgatta a gyilkos asszonyt, aki elmondta, hogy régtől rosszban éli szeretőtartó uraval, aki őt mindig ütötte verte. Kedden az ember hajnalban érkezve haza, ismét összevették. Ő már megunta ezt az örökös marakodást és ahogy ura lefeküdt és elaludt, leakasztotta a falról az ura vadszefgyverét, megöltötte és ott, a gyermekei jelenlétében közvetlen közelből lötte a gyón hattal kifelé fekvő urat. A golyó az embert szíven találta és nem is ébredt föl többé. Szabics amolyan ezermester-féle volt és a mult évbén ő lötte a gyón egy flóbertpuska próbálgatása közben az előtte álló Szabó János gimnáziumi tanulót. A férjgyilkos asszonyt a rendőrség átkísértette — valamása után — a büntető járásbíró-sághoz.

— **Új segédlelkési állás.** A szentesi evang. egyházbán Petrovics Soma es peres mellé az egyházkerület segédlelkési állást szervezett. Scholtz Gusztáv bányakerületi püspök a tegnapi napon avatta fel az új segédlelkészt Budán, Sipos Andras jelesen végzett theológus személyében.

— **Meddő pályázat.** Ma, amikor ha útcasépítő allasra hirdetnek is pályázatot, még erre is tömegesen akad kvalifikált pályázó, szinte fehérhólg-számba megy ez az eset: Szegvár község új pénztári ellenőri állást rendszerezett. Az allás betöltésére a járási főszoigabíró szabálszerűen meghirdette a pályázatot, amelynek lejártáig egy, igazán csak egyetlen-egy pályázó jelentkezett és — ez az egysem igazolta szabálszerűen a kérdéses állásra való kvalifikáltságát. A pályázat hát meddő maradt, a főszoigabíró nem hivhatta össze választásra a képviselőtestületet, mert — nem volt kit kandidateálni. Most aztán még egyszer meg fogja hirdetni a főszoigabíró, szabálszerűen, a pályázatot a ha még erre sem kerül kvalifikált pályázó, akkor ez valószínűleg oda vezethető vissza, hogy az új hivatal javadalmá a megé hetéshez kevés, a meghalashoz sok. Vagy emelni kell hat a javadalmat, vagy — mielőtt megszületett volna, elföldelni az új állat.

— **Halálos szerencsétlenség.** Blaszkovics István csongradi 54 éves napszamos, aki az ottani keresztény gózmalomban volt alkalmazásban, a napokban fenyszállítas közben, saját vigyázatlanságából úgy megütötte magát, hogy három napra rá súlyos sérüléseibe belehalt. A szerencsétlenül jart munkás özvegyét és hat gyermekeit hagyott hatra, akik az országos munkásbiztosító pénztártól évi 390 korona nyugdíjat kapnak.

— **A kenyérdrágaság ellen.** Lapunk előző számának ilyen című cikkére vonatkozta, Nemo aláírásával levelet kaptunk, melynek írója arra hívja fel figyelmünket, hogy a bécsi községtanács nem azzal a kérelemmel fordult az osztrák kormányhoz, hogy a gabonavámokat felemelje, hanem azzal, hogy ezeket a vámokat ideglenesen fölfüggeszse, német kizólas szerint a u f h e b e n e. Az osztrák parlament lengyel klubja tényleg a gabonavámok

időleges fölfüggesztését sürgeti és ha a bécsi községtanács a maga fölterjesztésében a u f h e b e n e szót használja, akkor ez ebben a vonatkozásban szintén csak a vámos fölfüggesztését jelentheti, ez kétségtelenül így igaz, ebben tehát Nemo fejtegetés helyt álló. Ezt elismerve, hangsúlyozzuk azonban, hogy a rajksztrájt lengyel klubjának és a bécsi községtanácsnak törekvéseiben nem az a fontos rank nézve, minő eszközöket hoznak javaslatba, hanem az, hogy mind a kettőnek törekvése a kenyérdrágaság letörését és ezzel a szegényebb néposztályok könnyebb megélhetésének biztosítását célozza. Ott tehát figyelemmel vannak a szegénységre. Nalunk — sajnos — ennek éppen az ellenkezőjére irányul minden törekvés, mert ime, alighogy megmozdul a lengyel klub és a bécsi községtanács, az O. M. G. E. gazdasági szakosztály, majd meg az igazgató választmánya máris határozati javaslatot fogadott el, mely szerint felterjesztésben kéri a pénzügyi, kereskedelmi és földmívelési minisztereket arra, hogy az osztrák kormány a gabonavámok időleges fölfüggesztésére nézve, — ha erre kísérlet tétetnék — tárgyalásokba se bocsátkozzanak. Takarmányinség esetén, a jószágállomány cirtartása érdekében sietnek nálunk a takarmánykivitelit tilalmat megszüntetni — de ha a szegény ember mindennapi kenyere drágul, ez ne merje nálunk enyhíteni senki. Es ez reánk jellemző.

— **Új ügyvéd.** Schiller Herman dr. a napokban Budapestén sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát. A fiatal ügyvéd, értesülésünk szerint — Szentesen szádeközik ügyvédi gyakorlatra telepedni.

— **Véres bál.** Kopsz Pál és Vig Andras kisteleki legények alltak a napokban, szádekos emberölés büntetvével vádolva, a szegedi törvényszék esküdtbíróssága előtt. A büncsetet úgy követték el, hogy ez év március elején Törkölyéknél, egy kisteleki tanya bál volt, melyben a vadot legények is résztvettek s ott összevessztek egy Krizsan János nevű 20 éves legénnyel. A házigazda ez utóbbi partjára állt s megfenygette a kötekedő legényeket, akik erre eltavotak. Csakhamar azonban visszatért a Kopsz a kezében levő töltött vadszefgyvert lövésre készen tartva, Krizsan elállt. Egykötben megbotlott, a fegyver ravasza lecsapódott és a lövés hasan érte Krizsan Jánost, aki a sebbe mesnap belehalt. A bizonyítási eljárás utan sok tanut hallgattak ki és az esküdtek verdikje alapján a bíróság a két kötekedő legényt elítelte.

— **Adományok az egyháznak.** A helybeli evang. egyházközség presbitériumának a lelkes két adományt jelentett be a vasárnapi ülésen. Az időközben elhalt Nagy Jozsefne Hala sz Maria, még életében 400 koronát adott részben a lelkesi javadalom gyarapítására, részint a szegénygyermekek teruhazasására szolgáló alapoknak, míg Molnar Sandor presbiter 200 koronát a segélyalapnak.

— **A vármegyék a munkások rokkantegyletőért.** Egy valóban üdvös célú munkásjóléti intézmény fejlesztésében vesznek részt mind, a legutóbbi időben vármegyénk, olyfoimán, hogy erkölcsileg és anyagilag támogassák Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyeletét. Eddig Békés, Esztergom, Maramaros, Nyitra, Somogy, Sopron és Veszprém vármegyék közgyűlései határozatuk el, hogy 200—200 koronával belépnék az egyelet alapító tagjai közé. Szamos vármegye pedig erkölcsileg támogatja az egyeletet olyképpen, hogy külön körlevélben fölhívja a varosok és községek vezetőinek figyelmét

annak áldásos működésére, a mely abban áll, hogy 1903 óta 556 rokkant tagjának és 150 árva anak félmillió koronát fölülhaladó állandó segítségét fizetett ki. A tegnapi választmányi ülésein kifolyólag megemlítjük, hogy az egyesületnek az idén belépett 16 ezer új taggal nyolcvanhétezere tagja van, vagyona az ötöd-fél millió koronát fölülhaladta, főközpontárainak száma 265. Az egyesület most vette föl a folyó évre esedékes 5000 korona állami támogatást. Az egyesület központi irodája Budapest n. József-utca 23. számú saját házában van.

— **Életmentés.** Mula di János csongrádi lakos a múlt héten csónakban igyekezett társait a Tiszán a kotrógéphez, melynél alkalmazva vannak. Ahogy a hajóhíd közelébe értek a csónakosok, segélykiáltásokat hangoztattak és oda evezve, ahonnan a kiáltás hangzott, megtudták, hogy az ott furdózó fiatalok elmerültek. Mula di dacára annak, hogy az események helyét a gyermekek megmutatni nem tudták, gyors elhatározással a ruhástó együtt a vízbe ugrott, lebukkott a fenékre, ahonnan szerencsésen felhozta a már elalélt fiút, és a partra szállt vele. Ott aztán tejszórtat alították, majd addig dörzsölgötte, élesztögte, míg meg a fiú egészen magához tért. A közelben levők lelkesen magasztalták a bátor életmentőt, akit azóta Csucs János dr. főszolgabíró magához hívattott, hogy az életmentés részleteit tőle megtudakolja és azét megjutalmazásra fölterjesztesse.

— **Tüzeset.** Szombaton éjjel 10 óra tájt tüzet jelzett az őrtorony harangjának visszhangja. A tűz veszedelem Balogh Szabó Imre II. kerület, Deák Ferenc utca 120. számú portaján keletkezett, hol a lakóház gyuladt ki, melyről a tűz, a gyorsan kénél volt segítség dacára átharapódott a szomszédos ház kerítésére is, úgy, hogy a lakóház és kerítés egy része teljesen elhamvadt, mire a veszedelmet lokalizálni sikerült. A leégett ház biztosítva volt s így a tulajdonos kára megtérül.

— **Jószágveszedelem Mindszenten.** Mindszent községében, hivatalos megállapítás szerint, szörványosan lépett fel a sertésorvanc. A hatóságok megtették a szükséges óvintézkedéseket arra, hogy a veszedelem tovább terjedésének és elhurcolásának gátat vessenek.

— **Cirkusz Donnert.** A vásártéren nagy aréna épül: Donnert Alajos művelődjé, mely első, bemutatózó előadását szombaton este tartja. A Donnert-cirkusz egyike a vidéket járó cirkuszok legjobbainak, nagy artista személyzettel és sok kitűnően idomított lóval s ezenfölül minden előadását mozgóképek bemutatásával fejezi be. A cirkuszt magnézium-fénnyel világítják és a nézőtéren a helyek kényelmesekek. Előadást minden nap, ünnepnapon kettőt is tartanak. Egy-egy estén át közönségünk mindenesetre kellemes szórakozást fog találni a Donnert-cirkuszban.

Táncitanítás.

Rácz Károly okl. tánc. és illem-tanító, aki már más években is tanította a polgári leányiskola és a főgimnázium növendékeit és tanítványait úgy a tánc tanulásban, mint a tánc gyakorlatokban, szép eredményt ért el, folyó év július hó 5-én az Ipartestületi színház nagytermében tánc kurzusát megkezdte a délutáni órákban 5 órától 7 óráig. Tandíj: Kezdőnek: 12 kor. Haladóknak: 6 kor. Beiratkozás eszközölhető. I. ker. Meccs Balogh-utca 6 szám. (Vasárszé.)

Felelős szerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**

Kiadótulajdonos: »Szentes és Vidéke« könyvnyomda.

Pályázati hirdetés.

A helybeli református egyház összes épületeinél az évi javítási és tisztogatási munkálatok ajánlati verseny útján ki fognak adatni. Vállalkozni öhajtó iparosok zárt ajánlataikat f. é. július hó 5-ik napjáig 10% ovadék pénzzel ellátva a ref. egyház gondnoki hivatalához adják be. A vállalati munkák kimutatása és a feltételek a gondnoki hivatalnál megtekinthetők.

Szentes, 1909. június 30.

Zolnay Károly
ref. főgondnok.

2—1

683—1909. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

A m. kir. földmivélsügyi miniszter úr rendeletére a Hármas Körös folyó Szelevény község melletti Szakaszának szabályozási munkálataihoz szükséges 24200 darab fűzröszkevére szállításának biztosítása céljából 1909. évi július hó 20-ik napján délelőtt 11 órákor a gyulai folyammérnöki hivatal helyiségében nyilvános zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

A versenyárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

A kötetendő szerződés tervezete és az annak kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek, valamint az ajánlati feltételek a gyulai kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott szerezhető meg az ajánlati minta is.

Az ajánlatok, melyeket az ajánlati feltételek szerint és az előírt minta használatával kell kiállítani, a jelzett nap délelőtt 10 1/2 órájáig a gyulai m. kir. folyammérnöki hivatal főnökénél nyújtandók be.

Gyula, 1909. évi június 26.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

Szentes város rendőrkapitányától.

10/biz. 1909. szám.

Hirdetés.

Köztudomásra hozom, hogy jogsegélyt csupán azon birtokosok, illetőleg arató munkások fognak kapni, kiknek arató szerződése az 1898. évi II. t. c. alapján kötöttett.

Szentes, 1909. június 13.

10—1

Dr. Hercegh
h. rendőrkapitány.

Egy kis szatócs-üzlet házzal együtt, melyhez szép gyümölcsös és szőlős kert van, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. — Iparosnak vagy magánosnak szép jövedelmet biztosít.

Bővebbet a kiadóba.

Értesítés.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget és a vendéglős és italmérő urakat, hogy a Weisz-udvarban (Kossuth-útca)

sörraktárt

létesítettünk, ahol állandóan raktáron tartunk friss töltésű palack és hordós-söröket.

Tisztelettel:

Dreher Antal

részv. társ. Kőbányai
sörfőzdének képviselője.

16

Szentes város polgármesterétől.

2622/1909. szám.

Felhívás.

Felhívom mindazon birtokosokat, kik birtokaikat az 1883. évi XX. t. c. alapján a haszonbérbe adandó vadászterületekből kivétel nélkül öhajtják, hogy ezen szándékukat a polgármesteri hivatalban folyó évi június hó 30-ig írásban jelentsék be.

Szentes, 1909. évi április hó 23.

Dr. Mátóffy
polgármester.

6

!! A magyar újságírás szenzációi !!

J NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja. A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és körültekintően szószólója.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Braun Sándor Hacsak Géza

Naponkint 125.000 példány!

— Egy szám: 2 krajcár. —

A nap előfizetési ára:

Egész évre 16.— K || Negyedévre 4.— K
Félre . . . 8.— K || Egy hónapra 1.40 K

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 5.— K || Negyedévre 1.50 K
Félre . . . 3.— K || Egy hónapra —50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII., Rökk Szilárd-u. 9.